

22.5.2018

Sosiaali- ja terveystoimen yksiköille

ULKOKUNTALAISTEN TERVEYDENHUOLLOSTA LASKUTTAMINEN

Voimassa 1.4.2018 - 31.3.2027

Kumoaa Ulkokuntalaisten terveydenhuollosta laskuttaminen PYSY023,
1.4.2017

Asiasanat Talous, laskutus, ulkokunta, ydintoiminnot

Laajentunut valinnanvapaus 1.1.2014

Terveydenhuoltolain (1326/2012) 48 §:n mukaan henkilö on voinut 1.1.2014 alkaen valita perusterveydenhuollostaan vastaavan terveyskeskuksen ja terveysaseman, sekä erikoissairaanhoidon hoitoyksikön kuntarajan yli. Valintaoikeus ei koske kouluterveydenhuoltoa, opiskeluterveydenhuoltoa, pitkäaikaista laitoshoidoa ja kotisairaanhoidoa. Kunnalla ei ole hoidon järjestämismvastausta vieraskuntalaiselle asiakkaalle ellei asiaankuuluvia ilmoituskäytäntöjä ole noudatettu. Valinnanvapaus tilanteissa toimimista ohjaa tarkemmin PYSY045, Kiireettömän hoidon hoitopaikan valinta terveydenhuollossa. Tämä ohje käsittelee saman asian laskutusprosessia.

Laskutusoikeus

Terveydenhuoltolain 58 §:n mukaan, jos terveydenhuollon toimintayksikössä on hoidettavana potilas, joka ei ole toimintayksikköä ylläpitävän kunnan asukas, on sen kunnan jolla on vastuu hoidon järjestämisestä, korvattava hoidosta aiheutuneet kustannukset, jollei kustannusten korvaamisesta muualla toisin määrätä.

Laskutusoikeus koskee ulkokuntalaiselle annettua perus- ja erikoissairaanhoidoa seuraavin poikkeuksin. Tällaisia ovat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perushoito, vakuutettujen liikenne- ja

22.5.2018

työtapaturompotilaiden hoito ja yksityisen sairausvakuutuksen kustantama hoito. Poikkeuksena laskutettavissa on myös kuntien välisiin erillisiin sopimuksiin pohjautuvat mahdolliset hoitokokonaisuudet tai -palvelut. Ulkomaalaisen tai ulkomailla asuvan suomalaisen hoidon laskuttamisesta on ohjeistettu erikseen (PYSY01, Ulkomailta tulevien oikeus hoitoon, maksut ja korvaukset).

Laskutusperusteena ovat todelliset, hoidosta aiheutuneet kustannukset. Kustannusten laskentaperusteena käytetään omakustannushintoja, jotka sisältävät toiminnan välittömät kustannukset, hallinnon yleiskustannukset ja pääomakustannukset.

Ulkokuntalaiselle annettu palvelu laskutetaan nettohinnoin, ts. niistä on vähennetty asiakasmaksun ja muiden mahdollisten toimintatulojen osuus. Lisäksi palvelutuotteiden hinnat tarkistetaan laskutusvuoden kustannustason nousu huomioiden. Mikäli laskutus tapahtuu täyden korvauksen periaatteella (esim. vakuutusyhtiö, ulkomaalaiset) lisätään asiakasmaksun osuus kyseisiin hintoihin. Ulkokunnilta laskutettavat palvelutuotteiden hinnat vuodelle 2018 ovat liitteenä 2.

Poikkeukset laskutusoikeuteen ja -prosessiin

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon erikoistutkimukset

Kouluterveydenhuollon asiakkaalle määrättyihin erikoistutkimuksiin liittyy laskutusoikeutta rajaava ohje (TervhL 16 §). Jos erikoistutkimukset on hankittu kouluterveydenhuollon piiriin kuuluvalla oppilaalle, joka ei ole terveyskeskusta ylläpitävän kunnan asukas, oppilaan kotikunnan on suoritettava erikoistutkimuksen hankkineelle terveyskeskukselle korvaus tutkimuksesta, sekä oppilaan ja tarpeellisen saattajan matkasta aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista.

Erikoistutkimuksia ovat:

- asianomaisen alan erikoislääkärin tekemä näön tai kuulon tutkimus ja hänen määräämänsä laboratorio-, röntgen- ja muut vastaavat tutkimukset
- psykiatrin tekemä tutkimus mielenterveyden selvittämiseksi; ja
- psykologin tekemä tutkimus (mm. kouluvalmiuden arvioiminen)

22.5.2018

Koulu- tai opiskeluterveydenhuollon yhteydessä annettavat em. erikoistutkimukset eivät ole lakisääteistä koulu- tai opiskeluterveydenhuoltoa ja kuuluvat laskutettavaan palveluihin.

Lukioiden, ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten, sekä korkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoille järjestetään opiskeluterveydenhuollon palvelut opiskelupaikkakunnalla asiakkaan kotikunnasta riippumatta (TervhL 17§).

Opiskelijalle annetusta koulu- tai opiskeluterveydenhuollon peruspalvelusta ei laskuteta ulkokuntaa, mutta perheenjäsenille annetuista palveluista laskutetaan. Vuoden 2014 alusta muilla perheenjäsenillä on oikeus saada hoitosuunnitelman mukainen hoito asumispaikkakunnalla (TervhL 47§, 48§) mutta hoidon kustannukset laskutetaan edelleen kotikunnalta.

Liikenne- ja työtaturmapotilaiden hoito

Ulkokuntalaisen hoidosta ei laskuteta kotikuntaa silloin, kun todellisten kustannusten mukainen korvaus saadaan vakuutuslaitokselta. Liikenne- ja työtaturmapotilaiden hoidosta on ohje PYSY095 Liikennevahinko- ja työtaturmapotilaiden hoidon täyskustannusvastuu ja laskutus vakuutusyhtiöltä.

Puolustusvoimien ja vankeinhoitolaitosten hoitovastuulla olevien potilaiden hoitokustannusten laskuttaminen

Puolustusvoimilla on lakiin perustuva velvollisuus järjestää itse palveluksissa olevien henkilöiden ja henkilökuntansa terveydenhuolto. Puolustusvoimilla on sopimus HUS:n kanssa. Kiireellisen hoidon tarpeessa olevalle potilaalle annetaan palvelut polikliinisesti tai vuodeosastohoidossa kaupungin yksiköissä, jolloin korvaus peritään aiheutuneiden kustannusten suuruisena.

Vankeinhoitolaitosten huoltovastuulla ovat vapausrangaistusta suorittavat vangit ja tutkintovangit sekä pakkolaitokseen eristetyt. Vankien sairaanhoidon kustannusten korvaamisesta on annettu erillinen ohje PYSY079 Vankien sairaanhoidon kustannusten korvaaminen.

Suomen kansalaiset, joilla ei ole Suomessa kotipaikkaa sekä muut ulkomailla asuvat ja muu täyden korvauksen laskuttaminen

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen Linja 4 A
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/sote>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

22.5.2018

Ulkomailla asuvat Suomen kansalaiset eivät ole erikoisasemassa muihin ulkomailla asuviin nähden silloin, kuin heidän Suomen sairausvakuutuksen piiriin kuuluminen on päätynyt. Terveystieteiden palveluhinnaston hintoja sovelletaan kaikkien ulkomailla asuvien, myös edellä mainittujen Suomen kansalaisten laskutuksessa, eli hoito laskutetaan täyden korvauksen periaatteella. Suomea sitovasta sopimuksesta voi aiheutua poikkeuksia täyden korvauksen perimiseen. Tästä on annettu ohjeet pysyväisohjeessa PYSY 011, Ulkomailta tulevien oikeus hoitoon, maksut ja korvaukset.

Pakolaisten ja maahanmuuttajien hoidosta peritään sijoituskunnalta normaali kuntalasku. Turvapaikan hakijoiden osalta kustannukset veloitetaan ao. vastaanottokeskuksesta täyden korvauksen periaatteella, eli asiakasmaksuja ei vähennetä.

Kotikuntalain mukaisesti kotikuntaa vaihtaneiden ulkokuntalaskutus

Kotikuntalain mukaisesti kotikuntaa vaihtaneiden osalta sovelletaan niin ikään korvausjärjestelmää, jolloin uusi kotikunta laskuttaa sopimukseen perustuvia kustannuksia vastaavan korvauksen aiemmalta kotikunnalta perhehoidon, laitoshoidon tai asumispalvelujen sekä välittömästi liittyvien liitännäispalvelujen osalta. Perusterveydenhuollon osalta kyseeseen tulevat lähinnä em. palveluihin kiinteästi liittyvät oheispalvelut. Kotikuntalain mukaisesti kotikuntaa vaihtaneiden laskutus tapahtuu keskitetysti jälkikäteen.

Omahoitotarvikejakelun laskutusprosessi

Herttoniemen ja Kivelän omahoitotarvikejakelussa ulkokuntalaiselle annetut tuotteet laskutetaan. Omahoitotarvikejakelun asiakasrekisteri on SAPissa, Pegasoksen ulkokuntalaskutusliittymä ei tue ao. yksikön laskutusta suoraan, joten se on hoidettava manuaalisesti. Ulkokuntalaisille annettujen tuotteiden tiedot (mm. nimikenumero, määrä, á hinta + 15%, sisäisen tilauksen numero) tulee kirjata laskutuslomakkeelle (Liite 4.), joka lähetetään taloushallintopalveluihin (Talpa). Ulkokuntatieto saadaan Pegasoksesta, asiakkaalta tai väestötietojärjestelmästä (VTJ- kysely).

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden laskutusprosessi

Apuvälineet laskutetaan ulkokunnalta siten, että vain pysyvään tarpeeseen menevistä apuvälineistä peritään maksu. Tällaisia tuotteita ovat mm. rollaattorit, pyörätuolit, wc-korottajat, suihkutuolit, korottajat, nousutuet ja henkilönostolaitteet. Pegasoksen ulkokuntalaskutusliittymä

22.5.2018

ei tue ao. yksikön laskutusta suoraan, joten se on hoidettava manuaalisesti. Annetun tuotteen tiedot (mm. nimikenumero, määrä, á hinta + 15%, sisäisen tilauksen numero) kirjataan laskutuslomakkeelle (Liite 4.), joka lähetetään taloushallintopalveluihin (Talpa). Ulkokuntatieto saadaan Pegasoksesta, asiakkaalta tai väestötietojärjestelmästä (VTJ- kysely).

Kotikuntatiedon ja aluekoodien tallentaminen asiakas- ja potilastietojärjestelmiin

Ulkokuntalaskutuksen edellytyksenä on, että hoitoyksiköissä tallennetaan aina kuntakoodi asiakas- ja potilastietojärjestelmiin. Ohjeet kotikuntatiedon kirjaamiseksi Pegasokseen ja Efficaan ovat ohjeen liitteenä 2 ja 3.

Lisätiedot

Lisätietoja: johtava laskenta-asiantuntija Jari Söderberg (puh. 310 43152), lakimies Harri Lehtonen (puh. 310 42668), erityissuunnittelija Pirkko Moberg (puh. 310 43440) sekä laskutusasioissa palvelupäällikkö Elina Tirkkonen, Talpa, (puh. 310 25290).

JUHA JOLKKONEN
toimialajohtaja

Tiina Mäki
hallintojohtaja

LIITTEET

Liite 1. Pysyväisohje 023
Liite 2. Terveystieteiden palveluhinnasto 2017
Liite 3. Kotikuntatiedon ja aluekoodien tallentaminen Pegasokseen/
Kotikuntatiedon tallentaminen Efficaan
Liite 4. Laskutuspyyntö, Lomake SL 31

